Prezenta lucrare conține _____ pagini

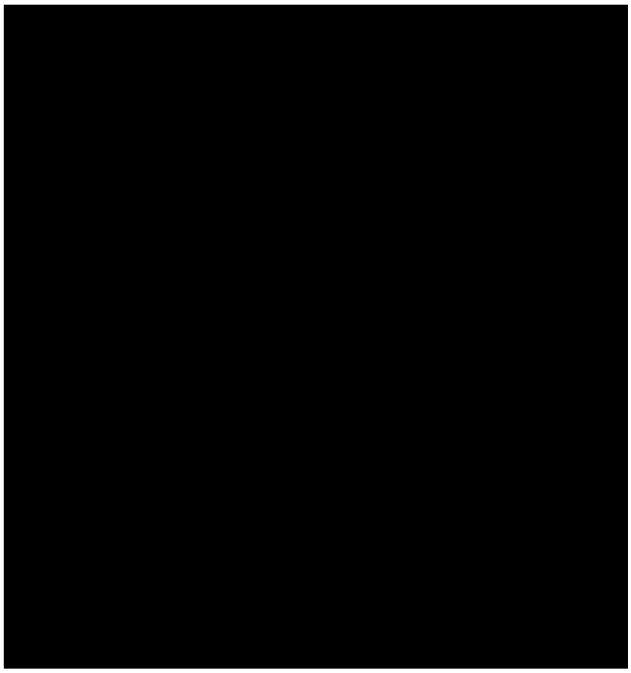
Numele:……...
……
Inițiala prenumelui tatălui: ……
Prenumele:……
……
Școala de proveniență: ……
……
Centrul de examen: ……
Localitatea: ……
Județul: ……

Nume şi prenume asistent	Semnătura

EVALUAREA NAȚIONALĂ
PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2026-2027

Disciplina: *Limba și literatura sârbă maternă*

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Даје се текст:

„Већ је шеста година прошла од последњег купљења овог данка у крви, зато је овог пута избор био лак и богат; без тешкоћа је пронађен потребан број здраве, бистре и наочите мушке деце између десете и петнаесте године, иако су многи родитељи сакривали децу у шуму, учили их да се претварају да су малоумни или да храмљу, одевали их у дроњке и пуштали у нечистоћи, само да избегну агином избору. Неки су стварно сакатили рођену децу, секући им по један прст на руци.

Изабрани дечаци отпремани су на малим босанским коњима у дугој поворци даље. На коњу су била два плетена сепета, као за воће, са сваке стране по један, и у сваки сепет стављен је по један дечак и са њим мали завежљај и колут пите, последње што носи из очинске куће. Из тих сепета, који су се једномерно клатили и шкрипали, вирила су свежа и преплашена лица ограбљених дечака. Неки су мирно гледали, преко коњских сапи, што је могуће даље у родни крај, неки су јели и плакали у исто време, а неки су спавали, са главом прислоњеном уз самар.

На извесном растојању од последњих коња у овом необичном каравану, ишли су раштркани и задихани, многи родитељи или рођаци ове деце, која се одводе заувек да у туђем свету буду обрезана, потурчена и да, заборавивши своју веру, свој крај и своје порекло, проведу живот у јањичарским одама, или у некој другој, вишој служби Царства. То су биле већином жене, понајвише мајке, бабе и сестре отетих дечака. Кад би се сувише приближиле, агине сухарије би их растеривале ударцима својих бичева, нагонећи на њих коње уз гласно алакање. Оне би се тада разбежале и посакривале у шуму поред пута , али би се мало после опет сакупљале иза поворке и напрезале да сузним очима још једном угледају изнад сепетке главу детета које им одводе.”

(Данак у крви – Иво Андрић)

Напишите одговор на сваки од следећих захтева који се односе на дати књижевни текст. Одговор упишите у простор наведен у уносу сваког захтева.

1. Шта значи израз „одводе заувек“? Образложи. **4 поена**

_____

_____

_____

2. Заокружи слово које одговара тачном одговору.

Шта су дечаци носили са собом?

А. Новац и оружје

Б. Мали завежљај и колут пите

В. Књиге и одећу

Г. Играчке

2 поена

3. Заокружи слово које одговара тачном одговору.

Бирани дечаци су имали између:

А. 5-10 година

Б. 8-12 година

В. 10-15 година

Г. 15-20 година

2 поена

4. Обележите словом x тачност сваке изјаве на основу информација дати у књижевном делу.
6 поена

Изјава	Тачно	Нетачно
А. Мајке су биле сретне што им Турци одводен децу.		
Б. Родитељи би сакатили рођену децу, секући им по један прст на руци.		
В. Деца су се смејала док су се возила на броду.		
Г. Из тих сепета, који су се једномерно клатили и шкрипали, вирила су свежа и преплашена лица ограбљених дечака.		
Д. Кад би се сувише приближиле, мајке би биле растериване ударцима бичева.		
Ђ. Турци су сакупљали децу од 16 година.		

5. Прикажи шта би ти изменио у горњем тексту. Образложи због чега. **8 поена**

6. У оквиру 8 - 10 редова опиши осећања родитеља чија се деца одводе.

8 поена

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Дaје се текст:

Где је бола, где је јада
— Песма блажи;
Где се клоне, где се пада
— Песма снажи;
Где су људи добре ћуди
— Песма с' ори;

Што не можеш друкче рећи
— Песма збори;
Где утехе нема друге
— Песма стиже;
А где сумња све обори,
— Песма диже.
Јер у песми нема мржње,
Љубав влада,
У песми је цветак вере,
Мелем нада.
Ко не схвати песма шта је,
Шта ли може,
За њега си заман ћерку
Посло, Боже!

(Песма о песми – Јован Јовановић Змај).

1. Заокружи слово које одговара тачном одговору.

У датој реченици реч "друге" јесте:

А. заједничка именица

Б. описни придев

В. редни број

Г. лична заменица

2 поена

2. Заокружи слово које одговара тачном одговору.

Реч "диже" јесте:

А. именица

Б. заменица

В. глагол

Г. придев

2 поена

3. Заокружи слово које одговара тачном одговору.

Именица "ћерку" је у:

А. дативу

Б. локативу

В. номинативу

Г. акузативу

2 поена

4. Изврши морфолошку анализу речи: **8 поена**

а. цветак–

б. добре–

5. Одреди род, број и падеж следећих именица. **3 поена**

● бола –

● мржње –

● вере –

6. Препиши следеће глаголе у прошлом времену. **2 поена**

Збори –

С’ ори –

7. Напиши антониме датих речи: **4 поена**

љубав –

бол –

мелем –

сумња –

8. Именицу песма мењај по падежима у једнини: **7 поена**

Н –

Г –

Д –

Ак –

В –

И –

Л –

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Даје се текст:

Највећа је жалост за братом

Сунце зађе за Невен за гору;
јунаци се из мора извозе.
Бројила их млада Ђурђевица.
Све јунаке на број набројила,
до три њена добра не наброји:
прво добро – Ђурђа господара,
друго добро – ручнога ђевера,
треће добро – брата рођенога.

За Ђурђем је косу одрезала,
за Ђевером лице изгрдила,
а за братом очи извадила.
Косу реже, коса опет расте;
лице грди, а лице израста;
али очи не могу израсти,
нити срце за братом рођеним.

Када си прочитао песму запазио си шта млада Ђурђевица осећа за рођеним братом, шта за девером, а шта за господарем. Њена љубав није иста према свима, за неким је јача, док је за другима слабша.

Напиши састав на тему *Љубав која нема цену* у којем ћеш приказати оно што ти највише волиш или онога ког ти највише волиш и ког ни за шта на овоме свету не би продао у најмање 150 речи на основу текста и твојих осећања и расположења.

Оцењивање се додељује на следећи начин:

1. за садржај стилског дела - **20 поена** (а) сензибилитет - 4 поена, б) имагинација - 4 поена, в) поетски језик - 4 поена, г) порука - 4 поена, д) лични став - 4 поена);
2. за логички ред идеја и њихову исправну формулацију - **4 поена** (логички распоред идеја - 2 поена, исправна формулација идеја - 2 поена);
3. изглед стилског дела - **6 поена** (поштовање правила савременог књижевног језика - 3 поена, употреба стандардног српског- 2 поена, читљивост текста - 1 поен).

Напомена: Ученик ће добити бодове само ако напише стилско дело у потребном обиму.